

HOLLANDA PARLAMENTOSUNUN 1915 OLAYLARIYLA İLGİLİ ALDIĞI 22 ŞUBAT KARARI

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

Analiz No : 2018 / 5

26.02.2018

15 Şubat günü Hollanda parlamentosunun alt kanadına (*Tweede Kamer* - İkinci Daire), 1915 olaylarıyla ilgili iki tasarı sunulmuştur.[1] Tasarılarından bir tanesi 1915 olaylarıyla ilgili soykırım iddialarını tanıma çağrısında bulunmakta, diğeri ise bir üst düzey Hollandalı yetkilinin (örnek olarak bir bakanın) Ermenistanda her sene 24 Nisanda düzenlenen anma törenine katılması çağrısını yapmaktadır. 22 Şubatta bu iki tasarı üzerine *Tweede Kamerde* oylama yapılmış ve tasarılar onaylanmıştır. Burada not edilmesi gereken husus, Hollanda hükümetinin *Tweede Kamerin* 1915 olaylarıyla ilgili görüşlerinin hükümet üzerinden bağlayıcı bir etkisi olmadığını *Tweede Kamere* bildirmiş olmasıdır. Hükümet, olaylara yapılan soykırım tanımlamasını ancak bu tanımlamayla ilgili bağlayıcı bir B.M. Güvenlik Konseyi kararı veya bir uluslararası mahkemenin hükmü olması durumunda tanıyacağını belirtmiştir.[2] Türkiye ise hızlı bir şekilde *Tweede Kamerin* kararını kınayan açıklamalar yapmış ve Hollandanın Türkiyedeki maslahatgüzarını Dışişleri Bakanlığına çağırmıştır.[3]

Söz konusu iki tasarrının sunulduğu ve onaylandığı bağlam incelendiği zaman, tasarrıların tarihi adalet veya Ermenilerin acılarının tanınmasıyla hiçbir ilgileri olmadığı, bunun yerine tamamıyla siyasi kazanımlar elde etmek ve Türkiye'ye karşı sözel tacizde bulunmakla ilgili oldukları anlaşılmaktadır.

Müslüman ve Türkiye karşıtı hisler, sadece Hollandada değil, aynı zamanda diğeri bir takım Avrupalı ülkelerde de tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Daha da rahatsız edici olan bir yönelim ise, aşırı sağ partilerin ve hareketlerin Avrupa çapında yakın tarihte eşii benzeri görülmemiş destek almakta olmalarıdır.[4] Herkesçe bilindiği üzere, Türkiyenin Hollanda ile olan ikili ilişkileri 2016dan bu yana çeşitli ihtilaflara sahne olmuş ve hasar görmüştür. İlişkilerin onarılması amacıyla sürdürülen müzakereler yakın zamanda çökmüş, bu ise Hollandanın Türkiyedeki büyükelçisini geri çağırmasına sebep olmuştur. Bu gelişmeden sadece on gün sonra bahsi geçen tasarrılar *Tweede Kamere* sunulmuştur.

Hem Avrupanın genelinin mevcut gidişatı hem de Türkiye-Hollanda ilişkilerinin durumu bağlamında *Tweede Kamerin* söz konusu tasarıları onaylaması Hollandalı milletvekillerine iki fayda sağlamaktadır: 1) Seçimde giderek artan sağcı yabancı düşmanı hislere hitap ederek siyasi anlamda nemalanmak, 2) 1915 olaylarıyla ilgili soykırım iddialarını kullanmak yoluyla, Türkiye'ye çamur atmaya teşebbüs ederek Türkiye'yi cezalandırmak.

Bir Cezalandırma Yöntemi Olarak Soykırım Kararları

Soykırım kararlarının bir cezalandırma yöntemi olarak kullanılması Hollanda'yla sınırlı değildir. Bu yöntem daha pek çok vesileyle başka ülkede de kullanılmıştır. Çeşitli ülkelerde tasarıların sunulmasına veya kararların çıkarılmasına giden süreçler alışılmış, basit bir şablonu paylaşmaktadır: X Ülkesi, Türkiye'yle siyasi gerilimler yaşamaya başlar. Bunun üzerine X Ülkesinin milletvekilleri gizemli bir şekilde karmaşık ve tartışmalı 1915 olaylarıyla ilgili kapsamlı bilgi sahibi olurlar ve bahsi geçen olaylarla ilgili bir karar alma yönünde ahlaki bir zorunluk hissetmeye başlarlar. Bu şablonun örnek olarak Almanya, Rusya, İsrail ve Mısırda kullanıldığı gözlemlenmiştir.

Ağırlıklı olarak Almanyanın Türkiye'deki siyasi gelişmelere müdahil olma ve Türkiye'nin AB üyelik sürecini yavaşlatma teşebbüsleri sebebiyle birkaç yıldır Almanya ile Türkiye arasında inişli çıkışlı siyasi gerilimler yaşanmaktaydı. 2016 yılında, Alman kamuoyu ülkenin basını tarafından Türkiye karşıtı haber bombardımanına tabii tutulduğu bir esnada, Alman parlamentosu bir soykırım kararı almıştır.[5] Tuhaf bir şekilde, daha üç ay öncesinde aynı parlamento, Alman sömürge yönetiminin Nama ve Herero kabilelerine karşı 1904-1908 yılları arasında uygulamış olduğu sistematik yok etme politikasını soykırım olarak tanımlayan bir tasarıyı reddetmişti.[6]

Kasım 2015'te Türk savaş uçakları, sınır ihlali yaptığı gerekçesiyle Suriye sınırında bir Rus savaş uçağını düşürmüştür. Bu gelişme Rus hükümetinde ve kamuoyununda büyük öfkeye sebep olmuş, ülkedeki hem devlete ait hem de özel basın yüksek bir tempoyla Türkiye karşıtı propaganda üretmeye başlamıştır. Bir-iki gün içerisinde ise Rus parlamentosuna bir soykırım tasarısı sunulmuştur.[7] Tasarının zamanlaması o kadar manidar olmuştur ki, Ermenistandaki bazı yorumcular bile bu tasarının siyasi hesaplamalar çerçevesinde sunulduğunu kabul etmiştir.[8]

İsrail örneğine gelecek olursak: ne zaman Türk ve İsrail hükümetleri İsrailin Filistinlilere yönelik muamelesi yüzünden tartışsalar, İsrail parlamentosunda soykırım kararının çıkarılması yönünde çabaların arttırıldığı gözlemlenebilmektedir (İsrail parlamentosu bu konuda yapılan en son girişimi reddetmiştir[9]).

Son olarak, Türk hükümeti 2013'de Mısırda General Abdülfettah el Sisi yönetiminde gerçekleşen darbeyi ve 2014'den bu yana el Sisinin Mısır Cumhurbaşkanı olarak ülkeyi yönetmesine eleştirmiştir. İki ülke arasındaki ilişkiler o zamandan bu yana gergin bir düzeyde seyretmiştir. Hiç de şaşırtıcı olmayan bir şekilde, 2016 yılında Mısır parlamentosuna bir soykırım tasarısı sunulmuştur.[10]

Bu örnekler, 1915 olaylarıyla ilgili soykırım tasarılarının ve kararlarının hakkaniyetli dış görünüşlerine rağmen aslında siyasi hesaplamalara göre biçimlendirildiklerini ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu tasarıları ve kararları tarihsel adalet arayışıyla ilgililermiş gibi yansıtmaya çalışanlar ya yanlış bilgilendirilmişlerdir ya da dürüst olmayan bir şekilde davranmaktadırlar.

Hollandanın Ahlaki Üstünlüğü Mü?

Bir başka mevzu ise, batı Avrupalı kamuoyunun, batı Avrupalı ülkelerin başka ülkeler hakkında yargıya varmalarına olanak tanıyan ahlaki bir üstünlüğe sahip olduklarını varsayma alışkanlığıdır. Gerçek şu ki, tüm bu ülkelerin hâlâ tam olarak yüzleşmedikleri pek çok karanlık anları olmuştur.

Hollanda da bu duruma bir istisna değildir. Hollandanın Bosna Savaşı sırasındaki 1995 Birleşmiş Milletler barış gücü operasyonu bir facia olmuştur. Hollandanın barış gücü yetersiz asker sayısı ile oluşturulmuş, yetersiz silahla donatılmış ve uygunsuz bir şekilde komuta edilmiştir.[11] Barış gücünün mensubu askerler, Boşnakları yok etmeyi amaçlayan, Ratko Mladić komutasındaki Bosnalı Sırp silahlı kuvvetlerinin uyguladığı baskıya kolayca boyun eğmişlerdir. Hollandalı askerlerin görevlerinin ruhuna aykırı bir şekilde davranmış olmaları[12] sıklıkla Srebrenitsa Soykırımında binlerce Boşnak erkeğin katledilmesinin temelinde yatan unsurlardan birisi olarak gösterilmektedir. Pişmanlık ve utanç hislerine boğulan bazı Hollandalı askerler intihar etmiş, pek çoğu ise travma sonrası stres bozukluğu yaşamaya başlamıştır.[13] 2002 yılında Hollanda hükümetinin barış gücü operasyonu sırasında sergilediği aşırı yönetim zafiyetiyle ilgili yapılan bir iç soruşturma, hükümetin istifasına yol açmıştır.[14] Buna rağmen barış gücü operasyonu sırasında rezil olan askerlere 2006 yılında yapılan bir törende Hollanda Savunma Bakanı tarafından madalya takılmıştır. Törende madalya verilen ilk kişi ise, Hollanda barış gücünün komutanlığını yapmış olan ve Gen. Mladic ile muhabbet ederken ve beraber içki içerken fotoğraflanan[15] Tom Karremans olmuştur (barış gücünün bazı askerleri bu törene katılmayı reddetmiştir[16]). Doğal olarak Bosna-Hersek hükümeti ve katledilen erkeklerin akrabaları Hollanda hükümetinin bu yaptığını son derece saygısız bir hareket olarak görmüş[17] ve protesto etmiştir (bu hareketi protesto etmek için Hollandaya seyahat etmeyi planlayanların vize başvuruları reddedilmiştir[18]).

2017 yılında bir Hollanda temyiz mahkemesi; Hollandanın Srebrenitsada yüzlerce Boşnak erkeğin katledilmesinden dolayı kısmen sorumlu olduğuna yönelik karar vermiş, ülkenin katledilen erkeklerin akrabalarının talep ettiği tazminatın üçte birini ödemesini hükmetmiştir.[19] Mahkeme, korkutularak Boşnak erkekleri Bosnalı Sırp güçlere teslim eden Hollanda barış gücü mensupları hakkında ise bazı tespitlerde bulunmuştur. Mahkemeye göre Hollandalı askerler, [Boşnak erkeklerin] tarandıklarını [gözetlendiklerini]

* ama aynı zamanda işkenceye veya infaza maruz kalma tehlikesinde olduklarını biliyorlardı veya bilmeleri gerekirdi ve erkeklerin koşulsuz bir şekilde kamptan çıkarılmasına müsaade etmeleri sonucunda bu erkekler hayatta kalma şansından mahrum edildiler.[20] Hollanda hükümeti mahkemenin bu kararını inceleyeceklerini belirtmiş,

ancak şunu da eklemiştir: bu trajedinin yaşanmasından Bosnalı Sırpların sorumlu olduğu görüşünde olmaya devam edeceğiz.[21] Katledilen Boşnak erkeklerin akrabaları, Hollanda mahkemesinin Hollandayı katledilen diğer Boşnak erkeklerin sorumluluğundan aklayan kararına öfkeyle tepki vermişler ve bu dava konusunda Hollanda Yüksek Mahkemesine başvurmayı düşündüklerini belirtmişlerdir.[22]

Hollandanın Srebrenitsadaki vahim hatası ile tam anlamıyla yüzleştiği söylenebilir mi? Hayır, bu pek söylenemez. Hollanda, Endonezyada uyguladığı kanlı sömürge yönetimi gibi diğer tarihi meselelerle de tam olarak hesaplaşmış değildir (şu sıralarda bu konu hakkında kapsamlı bir soruşturma yürütülmektedir[23]).

Bu itibarla, Hollandalı milletvekilleri; Hollandayı ahlaki olarak daha üstün bir konumdaymış gibi resmetmeye çalışarak ve yüzyıl önce yaşanmış karmaşık bir dizi olay üzerinden Türkiyeye ders vermeye kalkarak yapmacık bir tavır ortaya koymaktadırlar. Hollanda parlamentosuna iki yasa tasarısını sunan *ChristenUnie* partisi üyesi Joel Voorwindin sözleri ise daha da yapmacıktır. Voordewind şunları ifade etmiştir: Biz [Türkiyeden gelecek] yaptırımların korkusu yüzünden tarihi gerçekliği inkâr edemeyiz. Bizim ülkemiz, ne de olsa, uluslararası hukukun başkentine ev sahipliği yapmaktadır, bu yüzden burada da doğru şeyi yapmaktan korkmamalıyız.[24] Voordewind uluslararası hukuktan söz etmektedir, ancak parlamentoya sunduğu tasarıların bizzat kendileri uluslararası hukukun ilkelerine aykırıdır. 1948 BM Soykırım Sözleşmesi açıkça bir olayın soykırım olup olmadığına karar verme yetkisinin sadece Sözleşmenin belirtmiş olduğu şekliyle bir uluslararası veya yerel bir mahkemeye ait olduğunu ifade etmektedir. Bu bağlamda parlamentolar, soykırım olduğu iddia edilen vakalar gibi karmaşık konular hakkında hüküm vermek için uygun yerler değildir. Parlamento kararları, siyasetçilerin bağlayıcılığı olmayan kanaat beyanları olmaktan öteye geçememektedir.

Dışişleri Bakanlığının bu tasarılar konusunda belirtmiş olduğu gibi,[25] Hollanda, bu tarihi meselenin çözümüne katkı vermek istiyorsa, 2005 yılından bu yana ısrarla önerdiğimiz, Osmanlı tarihi uzmanı bilim insanlarına açık bağımsız bir Ortak Tarih Komisyonu kurulması teklifine destek verebilir. Bunun ötesinde, soykırım kararları alma teşebbüsleri; ikili ilişkileri zedelemekten ve kendi siyasi hedeflerini ilerletmek uğruna tartışmalı olayları kendi lehlerine kullanmaya çalışan art niyetli bireylere malzeme vermek dışında bir amaca hizmet etmemektedir.

*Fotoğraf: NITimes.nl

[1] Janene Pieters, Dutch Parliament Recognizes Armenian Genocide; Minister To Attend Commemoration, *NITimes.nl*, February 16, 2018, <https://nltimes.nl/2018/02/16/dutch-parliament-recognizes-armenian-genocide-minister-attend-commemoration> ; Yusuf Özkan, Hollanda'daki "soykırım" tasarısı henüz parlamento gündemine gelmedi, *BBC Türkçe*, 16 Şubat 2018, <http://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-43091287>

[2] Only UN and international court's genocide rulings 'binding' for Dutch gov't: FM, *Daily Sabah*, February 22, 2018, <https://www.dailysabah.com/politics/2018/02/22/only-un-and-international-courts-genocide-rulings-binding-for-dutch-govt-fm>

[3] Dutch parliament decision declaring 1915 events as 'genocide' null and void for Turkey, EU Minister Çelik says, *Daily Sabah*, February 23, 2018, <https://www.dailysabah.com/diplomacy/2018/02/23/dutch-parliament-decision-declaring-1915-events-as-genocide-null-and-void-for-turkey-eu-minister-celik-says> ; No: 53, 22 February 2018, Press Release Regarding the Decisions of the House of Representatives of the Kingdom of the Netherlands on the Events of 1915, *Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey*, February 22, 2018, http://www.mfa.gov.tr/no_-53_-hollanda-temsilciler-meclisinin-1915-olaylari-konusunda-aldigi-karar-hk_en.en.mfa

[4] Hazel Çağan Elbir, Avrupanın Aşırı Sağ İle Sınava: Avusturya, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Analiz No: 2017/23, 22 Aralık 2017, <http://avim.org.tr/tr/Analiz/AVRUPA-NIN-ASIRI-SAG-ILE-SINAVI-AVUSTURYA> ; Teoman Ertuğrul Tulun, Yüzyıllık Beyaz Üstüncülük Ve İsveçte Aşırı Sağın Yükselişi: İlerlemeci Değerler Ve Politikalar İçin Ciddi Bir Tehdit Mi Doğuyor? *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Analiz No: 2018/2, 2 Şubat 2018, <http://avim.org.tr/tr/Analiz/YUZYILLIK-BEYAZ-USTUNCULUK-VE-ISVEC-TE-ASIRI-SAGIN-YUKSELISI-ILERLEMECI-DEGERLER-VE-POLITIKALAR-ICIN-CIDDI-BIR-TEHDIT-MI-DOGUYOR>

[5] Mehmet Oğuzhan Tulun, Bir Cezalandırma Yöntemi Olarak Soykırım Suçlaması, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Yorum No: 2016/28, 26 May 2016, <http://avim.org.tr/tr/Yorum/BIR-CEZALANDIRMA-YONTEMI-OLARAK-SOYKIRIM-SUCLAMASI> ; Ali Murat Taşkent, Almanya Federal Meclisinin Türkiyeye Ve Türk Halkına Yönelik Dostça Olmayan Kararı, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Yorum No: 2016/34, 14 Haziran 2016, <http://avim.org.tr/tr/Yorum/ALMANYA-FEDERAL-MECLISI-NIN-TURKIYE-YE-VE-TURK-HALKINA-YONELIK-DOSTCA-OLMAYAN-KARARI> ; Jeremy Salt, Almanya Federal Meclisinde Kötü Bir Gün, *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Yorum No: 2016/34, <http://avim.org.tr/tr/Yorum/ALMANYA-FEDERAL-MECLISI-NDE-KOTU-BIR-GUN>

[6] Mehmet Oğuzhan Tulun, Soykırım ve Almanya □ II *Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM)*, Analiz No: 2017/20, 13 Ekim 2017, <http://avim.org.tr/tr/Analiz/SOYKIRIM-VE-ALMANYA-II>

[7] Turgut Kerem Tuncel, Russia Using the Armenian Card - Commentary Published in Hürriyet Daily News, *Center for Eurasian Studies (AVİM)*, Commentary No: 2015/131, <http://avim.org.tr/en/Yorum/RUSSIA-USING-the-ARMENIAN-CARD-COMMENTARY-PUBLISHED-IN-HURRIYET-DAILY-NEWS>

[8] Armenian Genocide: what is Russia showing to Turkey? □ opinions *Tert.am*, November 26, 2015, <http://www.tert.am/en/news/2015/11/26/markarov/1856782>

[9] Israeli parliament votes down bill recognizing Armenian Genocide, *HorizonWeekly.ca*, February 14, 2018, <https://horizonweekly.ca/en/israeli-parliament-votes-down-bill-recognizing-armenian-genocide/>

[10] Egypt MPs Submit Resolution to Recognize Armenian Genocide, *Asbarez*, July 29, 2016, <http://asbarez.com/153462/egypt-mps-submit-resolution-to-recognize-armenian-genocide/> ; Egyptian Parliament to Discuss Armenian Genocide Recognition, *Asbarez*, November 29, 2016, <http://asbarez.com/157588/egyptian-parliament-to-discuss-armenian-genocide-recognition/>

[11] Mike Corder and Amer Cohadzic, Srebrenica 20 years after the genocide: The Dutch peacekeepers still haunted by memories of the massacre, *The Independent*, July 9, 2015, <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/srebrenica-20-years-after-the-genocide-the-dutch-peacekeepers-still-haunted-by-memories-of-the-10378913.html> ; Toby Sterling, Dutch award medal to peacekeepers who failed to protect Srebrenica, *Associated Press* (shared by *San Diego Union Tribune*), December 4, 2006, <http://legacy.sandiegouniontribune.com/news/world/20061204-1309-netherlands-srebrenica.html>

[12] Bir haber yazısına göre askerler, Bosnalı Sırlara Boşnak erkeklerin kadınlardan ayıklanmasına (ve böylece götürülüp katledilmelerine) bile yardımcı olmuşlardır. Bakınız: Sterling, Dutch award medal to peacekeepers who failed to protect Srebrenica. Ayrıca, bir başka habere göre Hollanda, kaçırılan 14 barış gücü mensubunun kurtarılması karşılığında Sırların operasyonuna engel olunmayacağı konusunda anlaşma yapmıştır. Bakınız: Ian Traynor, Dutch honour soldiers who stood by at Srebrenica massacre, *The Guardian*, December 6, 2006, <https://www.theguardian.com/world/2006/dec/06/warcrimes.iantraynor>

[13] Srebrenica 20 years after the genocide...

[14] Traynor, Dutch honour soldiers who stood by at Srebrenica massacre.

[15] Traynor, Dutch honour soldiers who stood by at Srebrenica massacre.

[16] Sterling, Dutch award medal to peacekeepers who failed to protect Srebrenica.

[17] Anger over Dutch Srebrenica medal, *BBC*, December 4, 2006, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/6207254.stm>

[18] Traynor, Dutch honour soldiers who stood by at Srebrenica massacre.

[19] Stephanie van den Berg, Court confirms Dutch U.N. peacekeepers partly liable for Srebrenica massacre, *Reuters*, June 27, 2017, <https://www.reuters.com/article/us-warcrimes-bosnia-srebrenica/court-confirms-dutch-u-n-peacekeepers-partly-liable-for-srebrenica-massacre-idUSKBN19I0XZ>

[20] Lizzie Dearden, Srebrenica massacre: Dutch government 'partially liable' for murder of 300 Muslim men, court finds, *The Independent*, June 27, 2017, <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/srebrenica-massacre-dutch-peacekeepers-murder-300-muslim-men-serbia-bosnia-war-1995-appeals-court-a7809806.html>

[21] van den Berg, Court confirms Dutch U.N. peacekeepers partly liable for Srebrenica massacre.

[22] Dearden, Srebrenica massacre: Dutch government 'partially liable'...

[23] Janene Pieters, Systemic Dutch Violence in Indonesia to be Investigated, *NITimes.nl*, December 2, 2016, <https://nltimes.nl/2016/12/02/systemic-dutch-violence-indonesia-investigated> . Hollanda hükümeti 2013 yılında, Hollandalı askerlerin 1945-1949 arası sergilediği aşırı davranışlar sebebiyle özür dilemiştir, ancak Hollandalı askerlerin 1945 öncesi uyguladığı şiddet konusunda herhangi bir özür dilenmemiştir. Bakınız: Netherlands apologizes formally to Indonesia for colonial killings, *Deutsche Well*, September 12, 2013, <http://www.dw.com/en/netherlands-apologizes-formally-to-indonesia-for-colonial-killings/a-17084816> ; Colonial Period of Indonesia, *Indonesia-Investments*, accessed February 21, 2018, <https://www.indonesia-investments.com/culture/politics/colonial-history/item178?>

[24] Pieters, Dutch Parliament Recognizes Armenian Genocide; Minister To Attend Commemoration.

[25] SC-14, 17 Şubat 2018, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoyun 1915 Olaylarıyla İlgili Olarak Hollanda Temsilciler Meclisinde Yaşanan ve Basına da Yansıyan Gelişmeler Hakkındaki Soruya Cevabı, *Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı*, 17 Şubat 2018, http://www.mfa.gov.tr/sc_-14_-1915-olaylariyla-ilgili-olarak-hollanda-temsilciler-meclisinde-yasanan-gelismeler-hk-sc.tr.mfa

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya,Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "HOLLANDA PARLAMENTOSUNUN 1915 OLAYLARIYLA İLGİLİ ALDIĞI 22 ŞUBAT KARARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2018 / 5. Şubat 26. Erişim Nisan 09, 2026. <https://avimbulten.org/public/tr/Analiz/HOLLANDA-PARLAMENTOSUNUN-1915-OLAYLARIYLA-ILGILI-ALDIGI-22-SUBAT-KARARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır